

РІШЕННЯ XXV ЗІЗДУ ПАРТІЇ В ЖИТТЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 45-й № 6 (1340). 9 ЛЮТОГО 1979 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

Сьогодні В НОМЕРІ:

- ЗВЕРНЕННЯ ЦК КПРС ДО ВСІХ ВИБОРЦІВ, ГРОМАДЯН РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ — В ЦЕНТРІ УВАГИ КОЛЕКТИВУ ОДУ.
- КОНФЕРЕНЦІЯ В БІБЛІОТЕЦІ.
- СЕСІЯ: ФІНІШ.
- КАНІКУЛИ. ЯКИМИ ВОНИ БУДУТЬ?
- НОВИНИ.
- СТУДЕНТ І НАУКА.
- МІЖНАРОДНИЙ РІК ДИТИНИ.
- ВЕСЕЛИЙ КОНСПЕКТ.
- СПОРТ.

4
БЕРЕЗНЯ —
ВИБОРИ
ДО ВЕРХОВНОЇ
РАДИ СРСР

● НАДАЄМО СЛОВО ОДНОМУ З КРАЩИХ АГІТАТОРІВ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ СТАРШОМУ ЛАБОРАНТОВІ КАФЕДРИ ІСТОРІЇ СРСР АЛЛІ ІВАНІВНІ КАРИШКОВСЬКІЙ.

— Мені сподобалася робота агітатора ще в той час, коли я була студенткою. Я почала тоді займатися цією справою і не покидаю її й досі. На сьогоднішній день вже маю трохи досвіду.

Зараз головна турбота агітаторів — успішно підготувати людей до важливої політичної кампанії — виборів до Верховної Ради СРСР, що відбудуться 4 березня. За нашим університетом закріплена певна кількість населених міст (за кожним будинком — група агітаторів). Однією з таких груп, що складається з восьми агітаторів, керую я. В будинку, де ми проводимо агітаційну роботу, проживає 80 чоловік. Це люди різного віку і різних професій. Треба вміти з кож-

КОМСОМОЛЬЦІ, ЮНАКИ І ДІВЧАТА!
ВИ — СПАДКОЄМЦІ І ПРОДОВЖУВАЧІ ГЕРОЇЧНИХ СПРАВ СТАРШИХ ПОКОЛІНЬ. ЛЕНІНСЬКИЙ КОМСОМОЛ, РАДЯНСЬКА МОЛОДЬ ЗАВЖДИ НА УДАРНИХ ДІЛЯНКАХ ГОСПОДАРСЬКОГО І КУЛЬТУРНОГО БУДІВНИЦТВА. МІЛЬЙОНИ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ВПЕРШЕ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ. ПАРТІЯ ТВЕРДО ВІРІТЬ, ЩО КОМСОМОЛЬЦІ, ЮНАКИ І ДІВЧАТА БУДУТЬ ЗАВЖДИ І В УСЬОМУ ДОДЕРЖУВАТИ ЛЕНІНСЬКІХ ЗАПОВІТІВ, ГІДНО НЕСТИ ВИСОКЕ ЗВАННЯ ГРОМАДЯНИНА РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Із Звернення Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу до всіх виборців, громадян Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

ГОТУЄМОСЬ ДО ВИБОРІВ

ним поговорити, знайти підхід. Хоча слід відзначити, що кожен розумно і з почуттям відповідальності ставиться до виборчої кампанії.

Мені було б набагато важче працювати, коли б не ставились сумлінно до своїх агітаторських обов'язків усі всім членів нашої групи. Особливо хочеться відмітити студенток IV курсу історичного факультету Наталку Сербулову, Надію Бушуєву і Наталку Панайотову, які вже стали хорошими агітаторами. Дівчата уміло поєднують навчання з громадською роботою. От і під час сесії вони добре потрудилися: склали списки виборців, які ми потім зв'язали із старими списками.

Передвиборча кампанія вже пройшла свій початковий етап. Віддруковані нові списки виборців і цими днями відбудеться звірка їх, тобто обхід усіх, хто візьме участь у виборах. Ми повинні в'яснити, чи всі люди будуть 4 березня на своїх міс-

цях. Можливо, хтось буде у відраженні тощо — це все ми, агітатори, повинні знати.

На історичному факультеті крім нашої працює ще одна група агітаторів, якою керує старший лаборант кафедри нової і новітньої історії О. Цвіркун. Ми радіємо з ним і обмінюємося певними навиками агітаторської роботи. Роботи, яка мені особисто, я вважаю, дає неоціненний досвід спілкування з людьми і відчуття того, що людям ти можеш щось пояснити, а в чомусь і допомогти. Це щасливе відчуття.

Наприкінці лютого агітатори вручать кожному виборцеві запрошувальні квитки. І вже потім залишається лише чекати результатів. А це головне, бо саме вони нас цікавлять. Швидко і чітко проведення голосування за висунутих кандидатів в депутати Верховної Ради Союзу РСР буде найкращою оцінкою нам, агітаторам, за наш труд.

Звернення Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу до всіх виборців, громадян Союзу Радянських Соціалістичних Республік знайшло палкий відгук у студентів і викладачів нашого університету.

ВІДПОВІМО ВІДМІННИМ НАВЧАННЯМ

Почуттям гордості наповнюється серце, коли вчителюється в рядки Звернення ЦК КПРС до всіх виборців, громадян Союзу РСР. Країна, що першою в світі збудувала суспільство розвинутого соціалізму, впевнено йде ленінським шляхом.

Слова Звернення близькі нам, студентам. Зовсім недавно група студентів історичного факультету взяла активну участь у Всесоюзному переписові населення, цій важливій політичній кампанії. Ми відчули себе причетними до загальнодержавних справ. А тепер ось читаємо рядки Звернення і думаємо, як би нам, студентам, збільшити свій внесок у втілення в життя планів партії. Розуміємо, що це ми можемо зробити, навчаючись відмінно.

Щойно п'ятикурсники істафаку склали свою останню сесію. Ми пишаємося тим, що успішність на курсі становить зараз більше 98 проц. Попереду в нас — переддипломна практика і захист дипломних робіт. Постараємося зробити так, щоб наш фініш в університеті був відмінним. З цією думкою ми і прийдемо в день виборів на виборчі дільниці, щоб віддати свої голоси за кандидатів непопорушного блоку комуністів і безпартійних.

С. АДАМОВ,
студент істафаку.

ПРАВОФЛАНГОВІ

Ленінський стипендіат

Можливо, краще було б назвати цей матеріал якось інакше, адже те, що Олена Гужавіна нагороджена Ленінською стипендією, є лише нагородою за труд. Труд протягом кожного семестру, під час сесії, труд щоденний. Однак, мабуть, цю дівчину запам'ятають однокурники саме як Ленінського стипендіата, та й сама Олена з гордістю носить це звання. Ця стипендія — найвища матеріальна винагорода студентів за відмінне навчання, активну участь у громадському житті вузу.

Олена закінчила середню школу з золотою медаллю, рік працювала на хімікофармацевтичному заводі, а потім вступила на хімічний факультет університету. Під час своїх перших зимових канікул вона була серйозно травмована, і протягом трьох місяців не змогла відвідувати заняття. Можна було взяти академічну відпустку. Та Олена не хотіла робити цього, вона наполегливо працювала над матеріалом, який треба було скласти під час сесії. І Олена досягла свого: літню сесію першкурсниця склала, як і зимову, на «відмінно».

Викладачі хімічного факультету говорять про Гужавіну, як про здібну, працювиту і наполегливу людину. З першого курсу вона бере активну участь в громадському житті факультету, працює в академсекторі комсомольського бюро, в студентському деканаті. По лінії академсектора вона додатково займається зі студентами-вечірниками, які відстають у навчанні з хімії і математики, протягом місяця займалась з групою іноземних студентів. Активно працює вона в науковому студентському товаристві, досліджуючи різноманітні проблеми неорганічної хімії. Не лише її безпосередня спеціальність цікавить дівчину. Вона, скажімо, вивчає англійську мову, читає книги і підручники з інших спеціальностей. Любить театр, класичну музику, відвідує музеї, естрадні концерти та спортивні змагання в Палаці спорту. Словом, коло інтересів Олени широке. Особливість її характеру — скромність, ввічливість, ретельність. І ці риси дали можливість досягти хороших успіхів у навчанні студентці IV курсу хімічного факультету Олені Гужавіні.

І. ОГНЕВИЧ,
студентка III курсу
хімічного факультету,
слухачка школи
молодого журналіста.

ОБЛАСНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

1 лютого відбулась організована Одеським обкомом Компартії України обласна науково-практична конференція на тему «Творчий розвиток ленінських принципів партійно-політичної роботи в книзі Л. І. Брежнєва «Цілина»».

На конференцію були запрошені перші секретарі міських і райкомів партії, секретарі міських і райкомів, які займаються питаннями ідеологічної роботи, перші секретарі міських і райкомів комсомолу, редактори обласних, міських і районних газет, керівники обласних організацій і творчих спілок, завідувачі кафедрами суспільних наук вузів і Одеської вищої партійної школи, голови обкомів профспілок, керівники і секретарі партійних організацій великих промислових підприємств, колгоспів і радгоспів, працівники телебачення і радіо.

Доповідь «Творчий розвиток ленінських принципів партійно-політичної роботи в книзі Л. І. Брежнєва «Цілина»» зробив перший секретар обкому Компартії України М. К. Кириченко. З повідомленнями висту-

пили: Н. М. Якупов — зав. кафедрою історії КПРС Одеського держуніверситету, професор; «Книга товариша Л. І. Брежнєва «Цілина» — продовження героїчного літопису радянського народу»; А. П. Панков — перший секретар Саратського райкому Компартії України; «Товариш Л. І. Брежнєв про необхідність бережливого ставлення до кадрів і підвищення відповідальності за доручену справу»; А. І. Кругляк — перший секретар Савранського райкому Компартії України; «Товариш Л. І. Брежнєв про необхідність колективного підходу до прийняття рішень, зростаюче значення колективної думки і колективних дій»; В. Д. Бойченко — секретар Миколаївського райкому Компартії України; «Значення книги товариша Л. І. Брежнєва «Цілина» для реалізації принципів комплексного підходу до комуністичного виховання трудящих в сучасних умовах»; П. М. Поляков — директор радгоспу ім. Леніна Біляївського району, Герой Соціалістичної Праці; «Про суворе дотримання єдності слова і діла комуністичного керівника»; С. С. Стриженюк

— письменник: «Цілина» — великий вклад в радянську художню документалістику»; Ф. Ф. Войников — директор Одеського заводу поршневих кілець; «Товариш Л. І. Брежнєв про необхідність приведення в дію внутрішніх резервів виробництва як важливу умову успішного перетворення в життя економічної політики партії»; Л. К. Сечняк — директор Всесоюзного селекційно-генетичного інституту, доктор сільськогосподарських наук: «Цілина епопея — сплав науки, дерзання і праці»; Р. В. Воделан — перший секретар обкому комсомолу: «Героїчні традиції партії і народу — джерело сили і натхнення радянської молоді».

Із заключним словом виступив М. К. Кириченко. Конференція схвалила рекомендації по глибокому оволодінню партійно-господарським та ідеологічним активом, всіма кадрами величезним досвідом партійної роботи, сконцентрованим у творах товариша Л. І. Брежнєва. З великим піднесенням учасники конференції прийняли вітальний листа Центральному Комітету КПРС,

Генеральному секретареві ЦК КПРС, Голові Президії Верховної Ради СРСР товаришу Л. І. Брежнєву.

В роботі конференції взяли участь члени бюро обкому партії, інструктор відділу пропаганди ЦК КПРС О. І. Пашин, інструктор відділу культури ЦК Компартії України А. П. Волга.

Радяться бібліотекарі

В науковій бібліотеці нашого університету з 5 по 10 лютого проводиться всесоюзна нарада-семинар на тему: «Інформаційно-бібліографічне обслуговування в вузах». Для участі в нараді приїхало майже 200 посланців з вузьких бібліотек Москви і Ленінграда, Владивостока і Куйбишева, Алма-Ати і Києва.

Відбулось пленарне засідання наради-семинару, а тепер щодня вузькі бібліотекарі обговорюють різноманітні питання бібліотечної роботи: форми і методи обслуговування студентів, швидкісне інформування про нові видання тощо, діляться набутим досвідом у цій справі.

Докладніше про роботу всесоюзної наради бібліотекарів ми розповімо

СЕСІЯ: ФІНІШ!

ЗАЛИШИВСЯ ОДИН ЕКЗАМЕН

● **КОРОТКЕ ІНТЕРВ'Ю**
Заступник декана історичного факультету старший викладач **Анатолій Захарович Яровий**:

— Сьогодні, коли до кінця зимової сесії на істафаці залишився один екзамен, можна приблизно говорити про її кінцевий результат, хоча, ясна річ, ми не застерезені і від «сюрпризів» цього останнього іспиту.

Студенти другого — четвертого курсів закінчують сесію, а першокурсники і п'я-

тикурсники якраз в ці дні після своїх канікул починають заняття (виріше, першокурсники — заняття, а п'ятикурсники — переддипломну практику). Результати їхньої сесії підбито вже остаточно і зараз йде ліквідація «хвостів». Їх, до речі, в цю сесію небагато. У першокурсників — три, а в п'ятикурсників лише один. Та, я гадаю, коли вийде номер газети, то «хвостів» уже не буде. Загальна успішність на I курсі склала в цю сесію 95,2 процента, а на V курсі більше 98 процентів.

Ця сесія, очевидно, збіль-

шить кількість відмінників. Це нас радує. Зараз попередньо можна відзначити як кращий третій курс. Передбачається, що середній показник успішності на факультеті після цієї сесії буде вищим, ніж зимової сесії минулого навчального року.

Накінець мені хочеться побажати студентам хорошого відпочинку на канікулах, і особливо тим, хто склав сесію на добре і відмінно.

зуміло, адже тоді ми були початківцями, а зараз уже студенти досвідчені. Та радість, яку принесли п'ятірки першої сесії, не забути ніколи.

З усіх відмінних оцінок цієї, останньої сесії хочеться відмітити п'ятірки Наташі Голикової, Марії Латифян і Софії Панкратенко. Їх успіх не був випадковим, він став результатом напруженої, систематичної праці: протягом п'яти років «чотвірка» — рідкісний гість в їх заліковках.

О. ШТОКАЛО,
студентка V курсу біологічного факультету.

Остання!

Для нас, п'ятикурсників біологічного факультету, зимова сесія стала останньою звичайною сесією, попереду — захист дипломних робіт, державні іспити. Зараз, коли гаряча пора минула, можна й пороздумувати над її результатами.

Ми склали два іспити, але досить відповідальні — два спецкурси. Оцінювались не просто знання, а вміння мислити біологічно, оцінювались здібності майбутнього молодого спеціаліста вирішувати різноманітні проблемні

РОЗДУМИ П'ЯТИКУРСНИКА ПРО СЕСІЮ

ситуації з питань біології. Викладачі ставились до нас вже як до колег, а довір'я, як відомо, завжди зобов'язує.

Більшість студентів нашого курсу прийшли до цього відповідального рубежа добре підготовленими — про це свідчить і «Екран успішності». Те, що «Екрани» I і V курсів висіли поряд, нашою першою сесією. Скільки було хвилювань і тривог. На тій сесії у нинішніх п'ятикурсників було менше п'ятірок, ніж зараз. Але то й зро-

К а н і к у л и ! ЯКИМИ ВОНИ БУДУТЬ?

● **НА ЦЕ ЗАПИТАННЯ** ВІДПОВІДАЄ ГОЛОВА ПРОФКОМУ УНІВЕРСИТЕТУ ДОЦЕНТ **Ф. М. МАКОРДЕЙ**:

— Профком разом з комітетом комсомолу, кафедрою фізвиховання провели значну підготовчу роботу для того, щоб спортивно-оздоровчі і культурно-масові заходи під час студентських канікул пройшли організовано. Профком запланував витратити на оплату путівок, туристичних поїздок і інших заходів майже 10 тисяч карбованців. Наші студенти проведуть канікули на гурбазах в Карпатах, на Кавказі. Вперше в цьому році організується поїздка на турбази Підмосков'я.

Кафедра фізвиховання організує ряд туристських походів. Як і раніше, буде про-

ведена зимова спартакіада «Здоров'я», в якій візьмуть участь майже 300 чоловік. А всього спортивно-оздоровчими заходами буде охоплено до 500 наших студентів.

Культкомісія профкому, студклуб та комітет комсомолу проведуть у період канікул ряд екскурсій по визначних місцях міста, а також за межі міста. Студенти зможуть стати учасниками вечорів відпочинку у Палаці студентів, в молодіжних кафе міста, в гуртожитках. За традицією, в дні канікул будуть організовані колективні відвідування театрів.

Канікули — чудесна пора, коли сесія позаду, а наступний семестр ще не розпочався, і є можливість активно відпочити. Тож хочу побажати нашим студентам провести канікули цікаво і весело.

НОВИНИ.

Знайомство з сивою давниною

З найновішими досягненнями археологічної науки в галузі вивчення стародавньої історії нашого краю ознайомилися нещодавно мешканці гуртожитку № 3, де відбувся тематичний вечір на тему: «Пошуки, відкриття, знахідки...». Зі студентами зустрівся науковий співробітник відділу археології Південного наукового центру АН УРСР **Г. М. Тоцев**.

Із розповіді **Геннадія Миколайовича** присутні дізналися про найдавніші пам'ятники Північно-східного Причорномор'я, про дослідження численних могильників на території Одеської області, історія яких пов'язана з кочовими племенами ямної, катакомбної та зрубної культур, з мужніми і волелюбними скіфськими племенами.

Археологічні знахідки дозволяють відтворити зв'язки скіфів з грецькими містами-колоніями Ольвією, Тіром та ін., сарматське вторгнення в Причорномор'я, нашість гуннів.

Особливу цікавість викликала розповідь про знахідки, проілюстровані фотознімками, які свідчать про високий рівень матеріальної і духовної культури стародавніх слов'ян, від кореня яких зросли три братні народи — російський, український та білоруський.

На питання, що виникли у слухачів, були дані кваліфіковані відповіді, рекомендована спеціальна література.

Ця зустріч, безсумнівно, збагатила знання студентів з історії нашого краю.

Н. ЛУКАШКІНА,
студентка V курсу фізичного факультету.

Дружбі — міцніти!

Днями відбулася зустріч вчених нашого університету з гостями з Народної Республіки Болгарії — консулом Генерального консульства НРБ в Одесі **Калояном Чакировим**, професором Софійського університету **Куйо Куєвим**, представником Центру болгаристики **Тодором Стоєвим**.

— В Одесі я вперше, — почав свій виступ професор факультету слов'янської філології Софійського університету **Куйо Куєв**, — але давно знайомий з нею заочно. Одним з моїх вчителів був **М. Г. Попруженко**, випускник Новоросійського університету, знаток староболгарської літератури. Багаторічне листування зв'язує мене з багатьма вченими Одеси. І зараз, побачивши, як одесити шанують пам'ять **Христо Ботева** й **Івана Вазова**, зустрівшись з членами правління Товариства радянсько-болгарської дружби, з працівниками літературного музею та державної бібліотеки ім. **Горького**, з вченими університету, розумію, що **Одеса** стала для мене близьким і дорогим містом, в якому поважають і цінують історію, літературу і мову Болгарії.

— Дуже приємно, що гостем нашої кафедри є філолог, представник Центру болгаристики **Тодор Стоєв**, — говорить завідувач кафедри російської мови професор **Ю. О. Карпенко**. — Книги, які ми регулярно отримуємо

з Центру, допомагають слідувати за новими досягненнями лінгвістики і літературознавства в Болгарії.

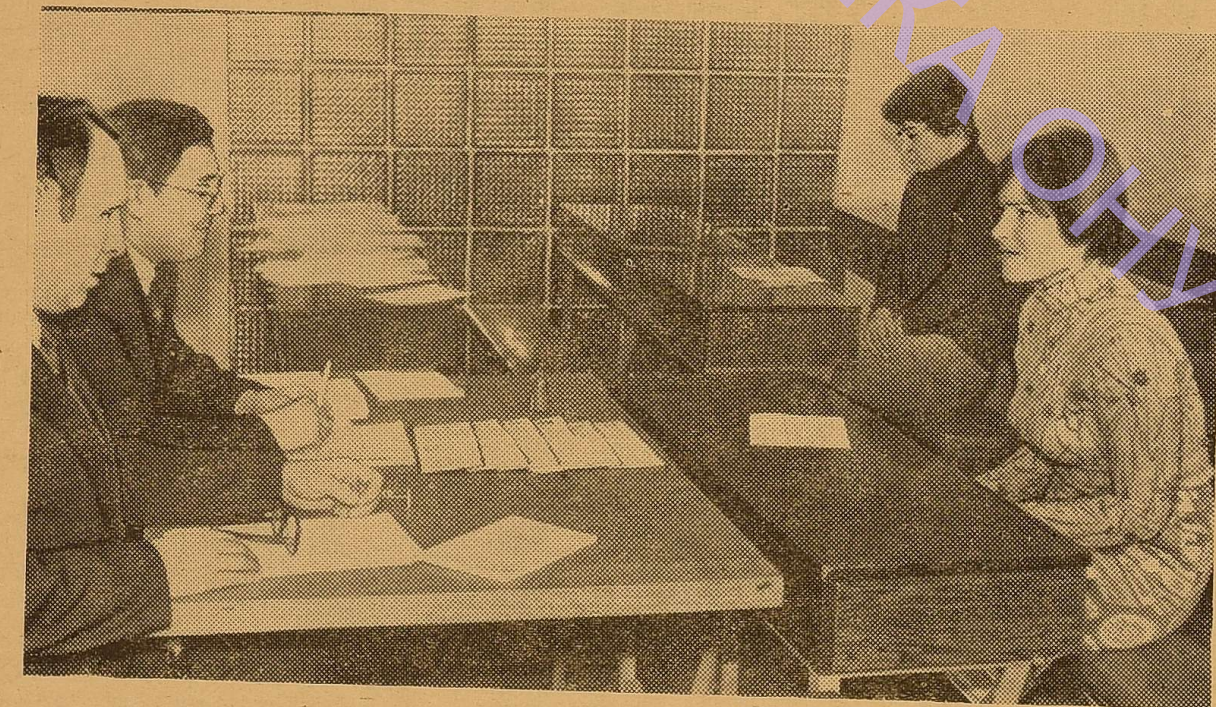
Професори **С. П. Бевзенко** і **Т. О. Туліна**, доценти **А. А. Москаленко** та **Р. Д. Швец** подарували гостям свої книги.

— Необхідно, щоб болгарські і радянські студенти одержали можливість вдосконалення знань російської і болгарської мов, — відзначив декан філологічного факультету професор **І. М. Дузь**. — Добре було б, якби щороку здійснювався взаємобмін між нашими країнами в цьому плані і протягом місяця болгарські студенти стажувалися в Одеському університеті, слухали лекції досвідчених викладачів, знайомились з історією міста, а студенти нашого університету їздили на місячне стажування в Болгарію. Варто подумати і про взаємостажування викладачів ОДУ та вузів Болгарії. Цікавою була б робота над виданням, присвяченим історичним місцям Одеської області, що пов'язані з історією болгарського народно-визвольного руху, з літературною Болгарією.

— Це дуже хороший задум, — сказав консул НРБ в Одесі **Калоян Чакиров**.

Ще довго продовжувалась бесіда вчених університету з болгарськими гостями. Бесіда, що стала ще однією ланкою в зміцненні радянсько-болгарських культурних зв'язків.

Н. ІВАНОВА,
аспірантка.

На іспиті з історії КПРС у студентів II курсу філфаку. Складає **Антоніна Колісниченко**.

Фото **М. ЗАДОРЖНОГО**.

У студентів Чернівецького державного університету — теж відповідальна пора зимової сесії. Заліки та іспити складає близько десяти тисяч юнаків і дівчат.

На знімку: у вестибюлі головного корпусу.

Фото **І. СВЕРИДИ**.
(Фотохроніка РАТАУ).

КУР'ЄР СЕСІЇ

Сьогодні і завтра — останні дні сесії на факультеті романо-германської філології. Четвертокурсники складають історію мови (англійської, німецької, французької, іспанської), третьокурсники — логіку та психологію, а другокурсники — вступ до романо-германської філології та історію зарубіжної літератури.

Книга далека і близька

В напівпорожньому залі кроки особливо добре чути. Біля стін стоять поки що лише кілька невеликих шаф. Емма Вікторівна Пилипчук, заступник директора наукової бібліотеки, бере з полиці товстезний фоліант. Рік видання 1493. «Все-світня хроніка». Видання Шеделя. Нюрнберг.

Гортаємо сторінки. Середньовічний автор розчиняє перед нами двері в далеке минуле. Карта світу, на якій вже майже точно вказано місцезнаходження Австралії, що була відкрита європейцями значно пізніше.

У фондах наукової бібліотеки нараховується більше десяти тисяч рідкісних книг, що мають велику бібліографічну цінність. Незабаром тут буде відкрито відділ рідкісної книги. Відділ буде мати свій експозиційний зал, а також зал, де можна буде от-

римати необхідну для роботи книгу. Єлизавета Володимирівна Савельєва, завідувача майбутнім відділом, показала унікальні екземпляри.

Наприклад, підшивка французької газети «Монітор». Рік 1793. Рік, коли звуки «Марсельези» сколихнули духом свободи весь світ. Газета «Монітор» теж була проникнута революційними віяннями. Тому Бонапарт заборонив її. І тепер на весь світ лише в одеській університетській бібліотеці і в бібліотеці конгресу США в Вашингтоні збереглася ця унікальна підшивка. В Одесу газету привіз С. Р. Воронцов, який був під час французької революції російським послом в Англії.

Унікальний також виданий в 1811 році кодекс законів Наполеона. Унікальний тим, що написаний віршами, автор яких невідомий. У Франції подібного видання не збереглося.

Карл Маркс, «Капітал». 1867 рік. Гамбург. Видано німецькою мовою. Це перше видання «Капіталу». А ось російське видання Петербург. Коли цензори читали текст книги, вони обмежувались тим, що рекомендували

викинути портрет автора, а щодо змісту — визначили його як надто «розумний» і складний для читача, вирішивши, що читати Маркса ніхто не буде. Історія вирішила інакше. «Капітал» не лише читали, але й використовували за прямим наказом основоположника марксизму — як керівництво до дії! Ось чому незабаром на «Капіталі» університетської бібліотеки з'явилась печатка: «Не підлягає видачі».

На столі — номери ленінської «Іскри», позовкві листівки періоду білої інтервенції. Славні героїчні сторінки історії Батьківщини відображено в цих скупеньких, віддрукованих іноді на папері для чаю рядках.

Книги. Книги. Книги. Цілий книжковий океан. Багато з них, особливо середньовічні латинські і слов'янські рукописи, ще не повністю вивчені. Але пройде небагато часу, і відділ рідкісної книги та створений при ньому музей розкриють сторінки своїх скарбів для читачів: студентів, вчених.

І. БЕРЕЗІНСЬКИЙ.

КРОКИ В НЕВІДОМЕ

◆ ПРО НАУКОВУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.

Коли першокурсник вперше переступає поріг вузу, для нього починається нове, незвичайне життя. Тут все не так, як у школі. Важко відразу звикнути до нового колективу, увійти в напружений ритм роботи. Треба перебудуватись, знаходити час не лише для підготовки до занять, а й для виконання громадської роботи, встигати на тренування і на репетиції художньої самодіяльності, прочитати цікаву книжку. Але ж в добі лише 24 години. Як молодій людині вистигнути стільки зробити? Часто доводиться чути це питання зі студентських уст. Гадаю, що хорошим засобом для того, щоб навчитись вірно планувати свій час, є наукова діяльність. Заняття наукою дисциплінує людину, вчить цінувати час і правильно ним розпоряджатися. Експериментальна робота розвиває в молодій людині цікавість, працелюбство і впевненість в досягненні накресленої мети. Заняття наукою, як правило, допомагають у навчанні. Адже при вивченні певного наукового питання студент зустрічається з десятками інших близьких проблем, вивчення яких поглиблює знання студента, отримані на лекціях.

На біологічному факультеті працює 15 наукових студентських гуртків, в роботі яких беруть участь практично всі студенти факультету. Наукові роботи студентів тісно пов'язані з основною

тематикою кафедр. Науковою роботою студентів керують 9 професорів, 18 доцентів і викладачів. На факультеті працює гурток прикладної біології, яким керує доцент Л. Ю. Бешевлі. В цьому гуртку з цікавістю займаються студенти від першого до п'ятого курсу. Майбутні вчителі біології вчать ся готувати наочні посібники — макети, вітражі, чучела. Останнім часом цілі біологічні кабінети подаровані Івановському університетові та піонерами однієї з шкіл міста Тинди. Особливо добре працювали над виготовленням експонатів для них студенти С. Голозовський, Т. Спідлей, Т. Ступенко, С. Павленко, Н. Ковбаса, Т. Попова.

Студенти виконують наукову роботу в складі науково-дослідних груп, до кожної з яких входить викладач і три-п'ять студентів молодших і старших курсів. Важливо відзначити, що теми курсових робіт студентів, як правило, пов'язані з темами дипломних робіт. Така форма ведення експериментів створює умови для наслідування досліджень, виконуваних студентами на кафедрі, дозволяє студентові глибоко і всебічно вивчити наукову проблему і освоїти сучасні методи наукової роботи.

Важливою формою ведення науково-дослідної роботи на нашому факультеті є наукові студентські семінари. Студент-фуркант отримує за-

вдання вивчити ту чи іншу наукову проблему, а потім він виступає з доповіддю на семінарі. Такі семінари вчать студентів професійному мисленню. Атмосфера наукової дискусії на семінарі вимагає від студентів наукової ерудиції, розвиває уміння відстоювати свою думку і знаходити аргументи для її обґрунтування. Найцікавіші доповіді вносяться на загально-університетську студентську наукову конференцію.

360 студентів-біологів взяли участь в роботі минулорічної звітної наукової студентської конференції нашого університету. 30 наукових робіт відзначені на районному, міському та республіканському конкурсах наукових студентських робіт. А роботи студентів V курсу О. Орлюк та А. Курушина нагороджені дипломами I ступеня на всесоюзному конкурсі. П'ять цікавих робіт студентів опубліковані в республіканських і всесоюзних наукових виданнях. Найбільш здібні студенти після закінчення факультету отримують рекомендації до аспірантури. З кожним роком якість студентської наукової роботи поліпшується і практика показує, що робота ця є однією з найважливіших форм підготовки спеціалістів для науки і народного господарства.

С. ПЕТРОВ,
науковий керівник СНТ
біологічного факультету.

«Не уявляю себе без хору», — ГОВОРІТЬ АЛЛА ПЕТРІВНА СЕРЕБРІ

Завжди з успіхом, яскраво виступає на сценах різних міст країни академічний хор Одеського університету. Колектив — переможець і лауреат багатьох міських і республіканських конкурсів і фестивалів, нагороджений багатьма грамотами і дипломами. Своєю майстерністю, високою вокальною культурою, чистотою звучання, різноманітним і цікавим репертуаром хор заслужив особливу увагу журі і популярність серед слухачів. Хор по праву вважається гордістю

нашого вузу. А керує ним доцент Одеської державної консерваторії Алла Петрівна Серебрі.

Ще студенткою першого курсу консерваторії А. Серебрі почала працювати керівником самодіяльного хору, який відразу ж успішно виступив на міській олімпіаді. З того часу робота з хоровими колективами стала справою її життя.

В 1964 році Аллі Петрівні запропонували організувати студентський хор в університеті. Заохоченість у свою роботу, принципність і дисциплінованість,

велике терпіння допомогли керівнику домогтися високих результатів.

Працювати з самодіяльним хором нелегко. Багато юнаків і дівчат приходять співати зовсім не знаючи нотної грамоти і раніше ні разу не виступали вокально. Не вистачає чоловічих голосів. Багато студентів, закінчуючи вуз, покидають хоровий колектив, якому вони вже стали необхідні.

Починається впертий труд репетицій: розучування партій, пояснення законів співу, багаторазові повтори. Алла Петрівна не лише навчає

ДВА СВІТИ, ДВА ДИТИНСТВА

У своєму виступі по телебаченню в зв'язку з Міжнародним роком дитини, який відзначається в 1979 році з ініціативи ООН, Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш Л. І. Брежнев, зокрема, сказав: «...наш обов'язок постаратися, щоб діти всіх народів не знали війни, щоб у них було спокійне, радісне дитинство. В Радянському Союзі ми прагнемо зробити все, щоб роки дитинства були здоровими і щасливими. Ми створили і продовжуємо будувати тисячі й тисячі світлич, зручних дитячих ясел, дитячих садків, шкіл. Ми прагнемо навчити дітей добра, дружби, навчити їх жити по-добросусідськи з усіма людьми будь-якої національності і кольору шкіри, навчити їх поважати працю і вміння працювати на благо всіх людей».

Всебічне піклування про підрастаюче покоління, проте, щоб воно росло здоровим як фізично, так і духовно, щоб у нього виховувалася любов до праці, прагнення до добра, миру — це той наріжний камінь, на якому в країнах соціалізму ґрунтуються взаємовідносини батьків і дітей, запорука дальшого прогресу і розквіту соціалістичного суспільства. Адже діти — це майбутні будівники комунізму.

Згадаймо роки розрухи в нашій країні, викликані громадянською війною та іноземною інтервенцією. Уже тоді, зазнаючи величезних труднощів, молода Радянська республіка не забувала про дітей. Будинки для безпритульних і трудових колоній, шматок хліба, відірваний від солдата, робітника і селянина для бідуючої дитини, — так у нашій країні зароджувалась «одна з найбільш масових і високоорганізованих програм піклування про дітей» (за визнанням американського інформаційного агентства Асошіейтед Пресс).

Звернемося до В'єтнаму тих років, коли країна була жертвою американської агре-

сії, або до Куби, яка героїчно билася проти оплачених американським імперіалізмом контрреволюціонерів, і ми добачимо тут саму картину, при найтяжких знегодах діти залишилися бездомом, тільки уваги і піклування. В цьому проявляється гуманізм суспільства, яке скинуло кайдани експлуатації людини людиною. В Угорщині і Монголії, Чехословаччині і НДР, Болгарії і Польщі постійно зростає кількість літніх піонерських таборів і дитячих оздоровчих, дитячих шкіл, гуртків юного техника і дитячих артистичних колективів. Реальний соціалізм повсякденно здійснює на практиці ті принципи, якими керувалась ООН, проголосуючи Міжнародний рік дитини. Емблема цього року — доросла людина обіймає і захищає дитину — цілком узгоджується з державною політикою країн соціалістичної співдружності в галузі охорони дітей.

Перенесемося в країни, де править капітал. У Болівії 40 процентів дітей посправжньому голодує. У Бразилії 7 мільйонів дітей позбавлені можливості відвідувати школу. В США міністерство праці недавно видало «правила», які дозволяють монополіям використовувати на сільськогосподарських роботах дітей віком 10—11 років. А всього в світі, за даними Міжнародної організації праці, тепер змушені працювати 52 мільйони дітей. Найбільше дитяча праця поширена в країнах Азії, Африки і Латинської Америки. Ось характерний для світу капіталу конкретний приклад: в Італії був проданий багатому землевласникові 11-річний хлопчик Мікеле Колонна. У 15-річному віці він заподіяв собі смерть, не внісши виснажливої праці (по 14—15 годин на добу) і жорстокого, нелюдського поводження.

Американський журнал «Ньюсуїк» з номера в номер публікує фотографію знедоленої дитини з якої-небудь далекої країни і жалісний підпис до неї, що закликає американців розщедритись, щоб врятувати від голодної смерті десятирічного Хуана або Марію. Іззовні — акт гуманності, а по суті — чистісінького води лицемірство. Пограбувавши батьківщину гинучої дитини, імперіалізм «розщедрюється» на якісь подачки.

Досить лицемірити, панове! Погляньте спочатку, що робиться у вашій власній домові. Подивіться на змалечку приречені до безробіття, наркоманії і злочинності дітей у негритянських гетто. На дітвора білих фермерів, які швидко розоряються. На загнаних у резервації юних індіанців. На тих юнаків і дівчат, які, закінчивши школу, роками поневіряються у марних пошуках роботи. І на тих, хто кидає школу, не довчившись, щоб заробити на шматок хліба. На хлопчиків і дівчаток, яких б'ють батьки, зганяючи на них відчай від власних життєвих злигоднів. У США від батьківських побиттів щороку гинуть дві тисячі дітей, а 15 тисяч стають каліками.

Подивіться, які моральні «цінності» ви вкладаєте в душу підрастаючого покоління, обрушуючи на нього з екрана телевізора і з сторінок бульварної літератури величезний потік насильства, грабежів і вбивств. Чи варто після цього дивуватися з того, що американський підліток стає байдужим або терпимим до насильства, що він втрачає закладену самою природою людяність?

Два світи — два цілком різних дитинства: одне — оточене піклуванням і щастям, друге — байдужістю і пороками.

Ю. РОМАНЦОВ.
(ТАРС).

● ПОРЯД З МУЖНЬОЮ ЛЮДИНОЮ.
ПОЗАБУТИ ПРО ХВОРОБУ

ДОПОМІГ ЛЮДИНІ СПОРТ.

В травні цього року Анатолію Семеновичу Алексєйцеву виповниться 40 років. Коли подивитися на цю людину з фігурою атлета, мимоволі подумаш: «Мабуть, дружить зі спортом з дитячих років». А він своє дитинство й зараз згадує з хвилюванням.

Коли Толі було всього два роки, сестра матері, двадцятирічна Маша, привезла його в село Семенівку, що на Чернігівщині, — зміцнити, попити парного молока, подихати цілющим повітрям. Але рівно через місяць почалася війна, і скоро в Семенівку прийшли гітлерівці. У вересні вони почали насильно вивозити молодь в Німеччину, у фашистське рабство.

Машу спочатку звільнили від «наряду», і вона вийшла проваджати своїх одноліток з Толею на руках. Та один з місцевих поліцаїв видав її, крикнувши охороннику: — Це не її дитина, а сестри, яка живе в Москві!

Гітлерівець, почувши назву радянської столиці, вихопив у дівчини дитину і безжалісно «зафутболів» її своїм кованим солдатським чоботом, а Машу заштовхав до відкритого товарного вагона.

В страшні роки окупації Толя жив з дідусем і бабусею в холодних, сирих землянках, без будь-якої надії отримати медичну допомогу.

Ці жахливі умови не могли не позначитися на здоров'ї хлопця. Коли, після звільнення Чернігівщини, приїхали батько з матір'ю і забрали сина в Москву, у нього на ділянці хребта утворився невеликий горбик, в сім років повністю була відсутня мова. Батьки повезли його в різноманітні клініки, і незабаром було встановлено точний діагноз: активний процес кістного туберкульозу в районі кількох поясних хребців.

Ось в такому стані в грудні 1945 року Толя Алексєйцев поступив до клініки кістно-суглобного туберкульозу інституту туберкульозу Міністерства охорони здоров'я СРСР. Вісім довгих років хлопчик пролежав нерухомо, закований в гіпс. Ось таким у нього було дитинство.

Лікарі робили все, що було в їх силах. Настав день, коли Анатолію дозволили встати. Лише одну хвилину зміг він протриматися на ногах, спіраючись на бамбукові палиці, але яка це була радість.

А потім він вперто вчився ходити. Нарешті, 31 жовтня 1953 року Алексєйцева написали з клініки. «На пам'ять» про лікування і хвороби на тілі залишили легкий корсет з шкнірі і металу.

— Довго мені його носили? — запитав він свого лі-

каря, Юлію Василівну Пікулеву.

— Довго, Толя, — похитала вона головою, — може, все життя.

Анатолій вчився в 152 школі Москви і був повністю звільнений від фізкультури. Зріст у нього був 175 сантиметрів, а вага всього лише 52 кілограми. Від довгого лежання, від хвороби залишилися важкі сліди: він ходив боком, був різко обмежений в рухах. На вулиці, побачивши Алексєйцева, перехожі зупинялись і проводжали його співчутливими поглядами.

Але вже тоді, ще зовсім інтуїтивно, він тягнувся до фізкультури, до лікування рухами. Щоденно, обливаючись потом від втоми і безрадісно «зафутболів» її своїм кованим солдатським чоботом, а Машу заштовхав до відкритого товарного вагона.

В 1957 році за порадою лікарів Анатолій переїхав до Чорного моря. В Одесі закінчив технікум, отримав диплом бухгалтера, а разом з ним документи інваліда 3 групи і рішучу заборону займатися фізкультурою. В тому ж році відбулася зустріч, яка різко змінила долю Алексєйцева. Він познайомився з курсантом морехідного училища Віталієм Суровим — прекрасним спортсменом і приємною людиною. Віталій привів Анатолія до себе на квартиру, де в одній з кімнат був устаткований справжній спортивний зал.

— Ось та «жива вода», ті єдині на світі ліки, які допоможуть тобі.

А наступного дня відбувся перший урок фізкультури.

До сьогодення Анатолій Семенович ці заняття. Першими навчальними посібниками були книга Б. В. Пустовойта «Гантельна гімнастика» і гумовий бинт. Першими вправами — віджимання від підлоги. Тренується Алексєйцев без відпочинку. В 1967 році він був викреслений із списків інвалідів, а в 1971 році став кандидатом в майстри спорту зі штанги в напівважкій вазі. Він регулярно займається в спортивному залі і давно забув про хворобу.

Ось, власне, і все, що хотілося розповісти про людину, яка вісім років нерухомо пролежала в лікарні, але не захотіла визнати себе приреченою і стала не просто здоровою, а прекрасним атлетом.

А. ВАСИЛЬЄВ.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

Веселий конспект

Екзаменатор питає майбутнього спеціаліста:

— Чому ви хочете стати викладачем? Назвіть, будь ласка, три фактори, що визначили ваше покликання.

Студент:

— Червень, липень, серпень.

— Люба мамо, — пише студент матері, — я провалився на екзаменах. Приготуй до цієї неприємної звістки тата.

— Дорогий синочку, — відповідає мати, — тато уже приготувався, готуйся і ти!

— Послухайте! — виходить із себе доцент К., ставлячи двійку студентові, який утретє завалює предмет, — чому ви не працюєте? Врешті-решт, від навчання ще ніхто не вмер!

— Знаю, — каже студент, — але краще не ризикувати...

ЕКЗАМЕН ПРИЙНЯТО!

(МОНОЛОГ ЕКЗАМЕНАТОРА)

Здрастуйте, шановні заочники! Переходимо до екзамену. Часу в нас обмаль — лише одна пара, а вас 35 чоловік. Тому проведемо захід в темпі. Ось вам контрольна. Чотири ряди — чотири варіанти. Перший і третій ряди — письмово, другий і четвертий — усно. Прошу на стіл зошити з практичних занять!

Отже, відповідати йде Козленко. Прошу зошит. Ви Козленко? А на обкладинці написано «Яворська». Як накажете розуміти? Випадково захопили зошит у сусідки? Прикра випадковість, яка називається закономірністю. Так ось: принесете свого зошита — тоді побесідуємо. До побачення!

Іванова! Заберіть шпаргалку! Знання треба в голові тримати! Петрова! Закрийте підручник. Не утримуйтеся в голові? Нічим не може допомогти. Сидорова! Не заглядайте до сусіда! На все життя косоокою станете, заміж не вийдете. Уже вийшли? Ну що ж, вам повезло.

Лошадкін! Овечкін! Баранов! Ідіть відповідати! Та не всі

зразу! Ось ви, Лошадкін. Не Лошадкін? Ну, Овечкін. Теж ні? Добре — Баранов. Відповідайте! Не готові? Адьо! До завтра! Наступний!

Що? Уже дзвінок?! У мене ж екзамен в іншому кінці міста. Домбровський! Зберіть контрольні, перевірю дорогою. Всі за мною! До тролейбусної зупинки. Так. Чия це робота? Бузюкіної? Так-так... А це чия? Шшикіна... До речі, де зошити з практичних? Як? Залишилися в аудиторії? Домбровський! За зошитами! Одна нога тут, друга там!

Що? Швидко йду? Інакше не можна — спізняюся. Коркіна відстає? Візьміть її на поруки, тобто на руки. Кутькіна, відповідайте! Так-так... Не так. Не так. Так, Вашу заліковку! Ось і п'ятірка! Ні, не вам, Кутькіна! Тролейбус — «п'ятірка!» А вам — трояк!

Слухайте мене, хлоп'ята! Штурмуйте двері! Тільки обережно. Ну! Натиснули! Пра-а-а! Ще раз! Ось так. Всі сіли? Добре. Не вам, Васильченко! Ви ж ще не відповідали. Компостируйте талони і відпо-

відайте! Так. Не так. Не так. Зовсім не так. Можете далі не йти: незадовільно! Наступний! Петрик, звільніть місце для шановної дами! Ох, вам не зручно писати. А мені зручно верхи на поручні? Треба ж прилаштуватися. Антошкін! Будь ласка, вашу спину: мені треба оцінку вписати. Дякую. Зараз зупинка. Хто склав, звільніть салон! Водію, хвилиночку! Ось так. Поїхали далі!

До речі, а де мій портфель? Тільки що був між ногами і немає! Хтось вийшов з ним? Ви бачили? У мене ж зараз екзамен! А в ньому білеті! Зююкіні! На вихід! Розшукати портфеля і вручити мені особисто! Буду чекати!

Воробейкіна, де ви? Проговхуйтесь до мене! Затиснули? Тоді передавайте заліковку! Вірніше, ні! Самі поставте «добре» і розпишіться. Є? Порядок. Наступний!

А ось і моя зупинка! Пока, хлоп'ята! Що? Ляшкін і Мордяшкін? Ще не склали? За мною! До під'їзду прийму у Ляшкіна, на сходінках — у Мордяшкіна. Ось так. Все? Екзамен прийнято! До побачення, заочники! Здрастуйте, вечірники!

Ну й деньок сьогодні!

Михайло ІЛЛЯШ.

● **НАОСТАНОК**

ЦЕЙ НЕСТАРІЮЧИЙ ТРАМВАЙ.

Переможцем конкурсу на найменш шумний вид транспорту в нашому місті визнано... трамвай. Врахувавши думку спеціалістів, міська Рада народних депутатів віддала йому перевагу в планах розвитку транспортної мережі.

Обслуговувати пасажирів доручено безшумним швидкісним «Татрам», які поставляє в Одесу Празьке підприємство

«ЧКД». Нині вони становлять уже дві третини трамвайного парку. Щоб забезпечити чіткий безперебійний рух трьохсот вагонів на вулицях міста, спеціалісти трамвайно-тролейбусного управління реконструюють колісне господарство і системи енергопостачання.

Нестаріючий одеський трамвай, який переживає друге народження, щодня перевозить 600 тисяч пасажирів, набагато випередивши усі інші види міського транспорту.

БУДИНОК ДЛЯ ДЕЛЬФІНІВ

Пройде небагато часу, і у відгородженому від моря басейні на восьмій станції Великого Фонтану поселяться дельфіни. Дресування їх буде проходити під керівництвом професора А. Шевельова. В зимові місяці, коли біля узбережжя нерідко накопичується крига, басейн захистить наддувне покриття. Дельфіни принесуть багато радощів і дітям, і дорослим.

Б.Я. ЩЕРБИН

5 лютого на 78 році життя помер колишній завідувач кафедрою марксизму-ленінізму Одеського педагогічного інституту іноземних мов, доцент, кандидат економічних наук, пенсіонер союзного значення, член КПРС з 1920 року, учасник громадянської та Великої Вітчизняної воєн Борис Якимович Щербин.

В Одеському університеті Б. Я. Щербин працював з 1960 року на факультеті ро-

mano-германської філології. Б. Я. Щербин виховав сотні студентів, написав цілий ряд наукових праць з історії КПРС і економіки радянської держави. Брав активну участь у громадському житті, виконуючи доручення райкому партії і парткому університету, ради ветеранів партії.

Світла пам'ять про Б. Я. Щербина назавжди залишиться в пам'яті тих, хто з ним працював і знав його.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадры».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).